

ДО:
Г-Н БОЙКО БОРИСОВ

**МИНИСТЪР ПРЕДСЕДАТЕЛ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

КОПИЕ:

Г-Н ТОМИСЛАВ ДОНЧЕВ
ЗАМЕСТНИК МИНИСТЪР -
ПРЕДСЕДАТЕЛ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Г-ЖА ТЕМЕНУЖКА ПЕТКОВА
МИНИСТЪР НА ЕНЕРГЕТИКАТА
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Г-Н ЕМИЛ ДИМИТРОВ
МИНИСТЪР НА ОКОЛНАТА
СРЕДА И ВОДИТЕ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Относно: Призив към министър-председателите на страните от Централна и Източна Европа (Чехия, Словакия, Унгария, Полша, Румъния, България) преди EUCO 15/16 октомври

Уважаеми господа министър-председатели,

С настоящия призив бихме искали да се обърнем към вас преди Европейския съвет на 15-16 октомври, който ще бъде решаващ за европейските климатични цели и зеленото възстановяване на икономиките в нашите страни.

Несъмнено поради общото си историческо развитие в последните десетилетия, страните от Централна и Източна Европа се сблъскват със сходни предизвикателства пред икономическото и екологичното си развитие - като наследството от постсоциалистическата ера и колапса на тежката индустрия, както и необходимостта от значителни инвестиции¹,

¹ Например повече от 50% от публичните инвестиции в Унгария идват от фондове на политиката за сближаване, а в България малко под 50%: <https://cohesiondata.ec.europa.eu/Other/-of-cohesion-policy-funding->

които да направят възможни структурните трансформации, така необходими за осъществяването на амбициозните климатични действия в съответствие с Парижкото споразумение. Макар в момента нашите държави да реагират по различен начин на кризата с COVID-19 и на европейската инициатива за зелено развитие, основният интерес на нашите общества остава много сходен. През последните шест месеца на пандемията стотици хиляди граждани, експерти, учени, активисти и артисти на гражданското общество и т.н. призоваха за икономическо и социално обновяване, основано на общочовешки и европейски ценности, включващо и осъзнаване на проблемите с климата на национално и европейско ниво². С настоящия апел бихме искали да подсилим тези по-ранни инициативи и да подчертаем необходимостта да се гарантира, че всички разходи от бюджета на ЕС, и по-специално тези по линия на Кохезионната политика и Фондът за справедлив преход на ЕС, следва да бъдат съобразени с климатичните предизвикателства и да стимулират прехода към климатичен неутралитет, в интерес на централноевропейските общества и икономики.

Следващото десетилетие ще бъде от решаващо значение за предприемането на жизнено необходими действия, за да се избегне в близко бъдеще задълбочаването на негативното въздействие на промените в климата, които вече е видно засягат най-силно именно нашия регион в рамките на Европа. Като се вземат предвид и другите екологични предизвикателства (загуба на биологично разнообразие, недостиг на вода), необходимостта от разработване на цялостни стратегии насочени към грижата за хората и околната среда е по-важна и неотложна от всякога. Само чрез засилени действия сега по отношение на климата, ние можем да избегнем най-тежките и екстремни метеорологични последици, каквито са значителния спад на добивите, увеличаващите се водни бедствия, честите и тежки горешини, които се очаква да доведат до загуби в рамките на ЕС възлизащи на 175 милиарда евро годишно³. Ние тревожно се разминаваме с целите на Парижкото споразумение за ограничаване повишаването на средната глобална температура до 1,5 °C и с настоящите неустойчиви политики се движим към свят, който до края на този век ще бъде с 3-4°C по-горещ в сравнение с преиндустриалния. Затова от решаващо значение е ЕС да действа изцяло съгласно ангажимента си по Парижкото споразумение.

Не можем да излезем от настоящата икономическа криза като задълбочаваме съществуващите вече проблеми. Нуждаем се от реформи и интелигентна политика, които ефективно да се справят с икономическата, здравната и климатичната криза едновременно. Регионът на Централна Европа не може повече да изостава в този процес и подкрепата за още по-амбициозни климатични действия и постигането на по-устойчив икономически модел в нашите страни - България, Чехия, Унгария, Полша, Румъния и Словакия нараства.

Сега, точно преди Европейския съвет на 15-16 октомври, който ще се занимава със засилване на целите на ЕС за климата до 2030 г. и в момент когато държавите-членки изготвят своите национални планове за възстановяване и устойчивост, както и своите планове за изразходване на средства от ЕС, е ключов момент за амбициозни климатични

[in-public-investment-p/7bw6-2dw3](#)

² За повече информация вижте Приложение 1

³ JRC (2020). Climate change impacts and adaptation in Europe (PESETA IV). <https://ec.europa.eu/jrc/en/peseta-iv>

действия както на европейско, така и на национално ниво. Ето защо ние като представители на централноевропейското гражданско общество, бизнеса, градовете, местни и регионални инициативи и академични среди ви призоваваме да се включите в работата за постигане на справедливо зелено икономическо възстановяване, което следва:

- Да гарантира, че действията на ЕС в областта на климата са в съответствие с целите на Парижкото споразумение за ограничаване на повишаването на средната глобална температура до 1,5°C, като същевременно се подкрепи увеличаването на целите на ЕС за климата за постигане на поне 65% намаление на емисиите в сравнение с нивата от 1990 г.;
- Да превърне европейската зелена сделка, бюджета на ЕС и стратегиите за възстановяване и за действия в областта на климата на държавите-членки в амбициозни и съгласувани помежду си като същевременно се гарантира, че парите и инвестициите на данъкоплатците в ЕС ще стимулират климатичните действия възможно най-много;
- Да подобри социалната справедливост докато се противодейства на климатичните и другите екологични кризи, пред които сме изправени;
- Да се основава на задълбочено преосмисляне на настоящия ни икономически модел, за да стане той съвместим с грижата за климата и социалната справедливост, вместо да се търсят бързи решения;
- Да създаде качествени, стабилни и здравословни работни места, както и стимули за иновации, които да служат на нас и бъдещите поколения и да изградят перспективи за устойчиво бъдеще;
- Да включват обществена подкрепа за политики и проекти, които съчетават климатичните действия с подобряване на качеството на въздуха, водата и почвата, обществени услуги като здравеопазване и образование;
- Да доведат до разработване на мерки за енергийна ефективност и подкрепа за възобновяемите енергийни източници, устойчивия транспорт и мобилност и с приоритет върху селското стопанство и храните;
- Да постави в основата си европейските ценности, демокрацията и солидарността; да доведе до подобряване на участието и прозрачността при разработването на цялостни политики и конкретни решения.

Всеобхватни зелени стратегии за възстановяване и конкретни решения вече са налице - разработени и подкрепени от различни заинтересовани страни и от гражданското общество. Пакетите за възстановяване и мерките за финансово стимулиране, които се подготвят от Европейския съюз и държавите-членки, предоставят уникална възможност за съсредоточаване върху социалните и икономически ползи съпътстващите амбициозните климатични действия, така също и за региона на Централна и Източна Европа.

С уважение,

Радостина Славкова

Координатор „Енергия и климат“ в За Земята - Приятели на Земята България

r.slavkova@zazemiata.org

Приложение 1

Подбрани зелени инициативи за възстановяване:

А. Европа

- Брифинг "Възстановяване по-добре", E3G: <https://www.e3g.org/publications/briefing-summary-recovering-better-a-green-equitable-and-resilient-recovery/>
- "Нов курс за природата и за хората", WWF: <https://explore.panda.org/newdeal>
- Съвместно изявление на членовете на Европейския Съвет: <https://www.consilium.europa.eu/media/43076/26-vc-euco-statement-en.pdf>
- Писмо от Green 10 : <https://green10.org/wp-content/uploads/2020/05/G10-letter-to-VDL-MFF-2021-27-and-EU-recovery-fund-May20.pdf>, <http://www.foeeurope.org/Green10-million-people-green-healthy-just-recovery>

Б. България

- Отворено писмо "Коалиция за Зелен рестарт", водена от Грийнпийс България, WWF България, MOVE.BG и Института за кръгова икономика: <https://move.bg/green-restart-article-eng>

В. Чехия

- Изявление на Чешката коалиция за климата: <https://klimatickakoalice.cz/pro-media/aktuality/stanovisko-klimaticke-koalice-a-zeleneho-kruhu-k-vychodiskum-z-koronavirove-pandemie>

Г. Унгария

- Петиция "Жизнеутвърждаващо общество и икономика", Приятели на Земята, Унгария: <https://mtvsz.hu/a-life-affirming-society-and-economy-petition>

Д. Полша

- "Време за рестарт": <https://www.czasnarestart.pl/#time-for-restart>
- Изявление на полската климатична коалиция: <http://www.koalicjaklimatyczna.org/stanowisko-koalicji-klimatycznej-w-sprawie-odpowiedzi-na-nakladajace-sie-kryzysy-klimatyczny-zdrowotny-i-gospodarczy>

Е. Словакия

- Кампания Зелен Рестарт в Словакия, септември 2020

Приложение 2

Списък на българските, чешките, унгарските, полските, румънските и словашките организации, подписали апела до министър-председателите от Централна Източна Европа преди Европейския съвет на 15/16 октомври

България:

- Environmental Association Za Zemiata / Friends of the Earth Bulgaria / Екологично сдружение "За Земята"
- Greenpeace CEE – Bulgaria / "Грийнпийс" България
- BlueLink Foundation / Фондация "БлуЛинк"
- CREAТА ASSOCIATION / Сдружение КРЕАКТА
- Bobov dol Municipality / Община Бобов дол

- Klub 8 Ltd/ Magazine 8 / Клуб 8 ООД/ издател на Списание 8
- Shtastlivetsa Sofia Civic Association / Софийско гражданско сдружение "Щастливеца"
- Regional Economic Development Agency of Stara Zagora / Агенция за регионално икономическо развитие - Стара Загора
- Gorichka / Горичка
- Bulgarian Photovoltaic Association / Българска фотоволтаична асоциация
- Ecological Manifesto – ManEco / Екологичен манифест - МанЕко
- Bulgarian Environmental Partnership Foundation / Фондация "ЕкоОбщност"
- Fridays For Future Bulgaria / Петъци за бъдеще България

Чехия:

- Nádech z.s.
- Chebsko for Climate / Chebsko za klima, z.s.
- Doctors for future, Czech republic / Doctors for future, Česká republika
- Parents for future, Czech republic
- ZO ČSOP JARO Jaroměř
- Centre for Transport and Energy / Centrum pro dopravu a energetiku, z.s.
- Czech for Climate / Česko za klima, z.s.
- PILGRIM - University of Nature / PILGRIM - Potulná univerzita přírody
- Network of ecological counseling STEP / Síť ekologických poraden STEP
- Eurosolar.cz, the national section of the European Association / Eurosolar.cz, národní sekce evropské asociace
- Extinction Rebellion Czech Republic / Extinction Rebellion Czech Republic - Rebelie proti vyhynutí, z.s.
- NESEHNUTÍ – Independent Social Ecological Movement
- Na mysl, z.ú.
- Climate Coalition Olomouc / Klimatická koalice Olomouc
- Faculty of Environment, Jan Evangelista Purkyně University / Fakulta životního prostředí, Univerzita Jana Evangelisty Purkyně
- Calla - Association for Preservation of the Environment / Calla - Sdružení pro záchranu prostředí
- Parents for Climate Liberec / Rodiče za klima Liberec, z. s.
- Slušná firma, z.s.
- Juniperia, z.s.
- JRK Czech republic / JRK Česká republika s.r.o.
- CZ Biom z.s.
- Limity jsme my
- EkoWATT CZ s. r. o.
- EkoWATT z. s. / EkoWATT z. s., Středisko pro obnovitelné zdroje a úspory energie
- Czech Environmental Partnership Foundation / Nadace Partnerství
- Institute for Circular Economy / Institut Cirkulární Ekonomiky
- Fair Venture s.r.o.
- Institute of Anxiety / Institut úzkosti
- ARE | are-events.org z. s.
- Czechia Against Poverty and Inequality / Česko proti chudobě a nerovnostem
- Hnutí DUHA - Friends of the Earth Czech Republic / Hnutí DUHA - Přátelé země
- Chemické divadlo, z.s.
- Ecological Institute Veronica / Ekologický institut Veronica (ZO ČSOP Veronica)
- Tři Océsci sou družstvo. Sociální družstvo!
- Greenpeace Czech Republic / Greenpeace Česká republika
- ArtMap

- MAK! / MAK! (mobilní architektonická kancelář)
- UM UM Community Festival of Contemporary Theatre and Arts / UM UM o.z.
- Arnika
- Líšeň Sobě z. s.
- Centre for Experimental Theatre / Centrum experimentálního divadla, p. o. (Divadlo Husa na provázku, HaDivadlo, Terén)
- SCHOOL OF IMPROVISATION / ŠKOLA IMPROVIZACE - IMPROVIZUJ S.R.O.
- Universities for climate / Univerzity za klima
- Flash Art
- NaZemi
- Lipka - školské zařízení pro environmentální vzdělávání Brno / Lipka
- Malvazinky Patriots / Přátelé Malvazinek, z.s.
- The Bearable Living in the Center of Prague association / Snesitelné bydlení v centru Prahy, z.s.
- C2c - circle of curators and critics / C2c - kruh kurátorů a kritiků, z.s.
- Fridays For Future Czech Republic / Fridays For Future Česká republika
- Society and Economy Trust / Trast pro ekonomiku a společnost
- Etc. galerie / Etc. gallery
- Ateliér Intermédií FaVU VUT / Intermedia Studio FaVU VUT
- Punctum, z.s.
- Geisslers Hofcomoedianten, z. s.
- ZO ČSOP Morava
- ZO ČSOP Arion
- Faculty of Arts and Architecture, Technical University of Liberec / Fakulta umění a architektury, Technická univerzita v Liberci
- Art for climate / Umění pro klima
- Entrance Gallery / Galerie Entrance
- Studio New Media2, AVU / Ateliér Nová Média 2, AVU
- Artyčok.TV
- 35M2 gallery /Galerie 352M
- Flora Theatre Festival, z.s.
- Platform for Social Housing / Platforma pro sociální bydlení
- Czech Union for Nature Conservation - Environmental Service Organization / ČSOP Ekologická servisní organizace
- Palm Oil Watch International / Koalice proti palmovému oleji
- Jindřich Chalupický Society / Společnost Jindřicha Chalupického
- Centre for Contemporary Art FUTURA / Centrum současného umění FUTURA
- Czech Climate Coalition / Klimatická koalice

Европа:

- Climate Reality Europe

Унгария:

- NSC-FoE Hungary / Magyar Természetvédők Szövetsége (MTVSZ)
- Green Connection Association / Zöld Kapcsolat Egyesület
- Energiaklub Climate Policy Institut / Energiaklub Egyesület
- Hungarian Energy Efficiency Institute (MEHI) / Magyar Energiahatékonysági Intézet (MEHI)
- Clean Air Action Group / Levegő Munkacsoport

- Hungarian PV and Solar Collector Association / Magyar Napelem Napkollektor Szövetség
- WWF Hungary / WWF Magyarország
- Hungarian Climate Alliance / Éghajlatvédelmi Szövetség
- Environmental Planning and Education Network / Környezeti Tervezési és Nevelési Hálózat
- Energy Efficient Wekerle Civic Society / Energiahatékony Wekerle Civil Társaság
- Protect the Future Association / Védegylet Egyesület
- KÖVET Association for Sustainable Economies / KÖVET Egyesület a Fenntartható Gazdaságért
- GreenDependent Institute / GreenDependent Intézet
- Women for Balaton Association / Nők a Balatonért Egyesület
- Peter Beretzk Nature Protection Club / Beretzk Péter Természetvédelmi Klub
- Green Circle of Pecs / Pécsi Zöld Kör
- Green Action Association / Zöld Akció Egyesület
- Green Circle / Zöld Kör
- TU Budapest Green Circle / BME Zöld Kör
- Environmental Management and Law Association / Környezeti Management és Jog Egyesület
- Extinction Rebellion Hungary / Extinction Rebellion Magyarország
- Reflex Environmental Association / Reflex Környezetvédő Egyesület
- Consultants for Sustainable Development / Tanácsadók a Fenntartható Fejlődésért
- Tree of Life Environmental Protection Association / Életfa Környezetvédő Szövetség
- Magosfa Foundation for Environmental Education and Ecotourism / Magosfa Környezeti Nevelési és Ökoturisztikai Alapítvány
- CSEMETE Association Of Nature And Environmental Protection / CSEMETE Természet- és Környezetvédelmi Egyesület
- Greenpeace Hungary / Greenpeace Magyarország Egyesület
- Serpentes Foundation / Serpentes Alapítvány
- Hydra Nature Protection and Youth Association / Hidra Természetvédelmi és Ifjúsági Egyesület
- CEEweb for Biodiversity / CEEweb a Biológiai Sokféleségért

Польша:

- Institute for Sustainable Development Foundation / Instytut na rzecz Ekorozwoju
- WWF Poland / Fundacja WWF Polska
- The Ecological Association EKO-UNIA / Stowarzyszenie Ekologiczne EKO-UNIA
- Cycling Lublin' Association / Stowarzyszenie "Rowerowy Lublin"
- Towarzystwo na Rzecz Ochrony Przyrody
- Institute for Urban Actions / Fundacja Instytut Działań Miejskich
- The Centre for Environmental Activities "Zrodla" / Ośrodek Działań Ekologicznych "Źródła"
- Earth and Us Centre of Ecological Education / Ziemia i My Centrum Edukacji Ekologicznej
- Polish Green Network / Polska Zielona Sieć
- Stowarzyszenie Pracownia na rzecz Wszystkich Istot
- Urban Movements Congress / Kongres Ruchów Miejskich
- Foundation of the Centre for Research and Protection of the Human Environment "HABITAT" / Fundacja Centrum Badań i Ochrony Środowiska Człowieka "HABITAT" Poland
- Polish Green Building Council / Polskie Stowarzyszenie Budownictwa Ekologicznego

- Fundacja "Rozwój TAK - Odkrywki NIE"
- Polish Ecological Club Mazovian Branch / Polski Klub Ekologiczny Okręg Mazowiecki
- Norden Centrum Scientific Foundation / Fundacja Naukowa Norden Centrum
- alter eko foundation / Fundacja alter eko
- Society for Nature and Man / Twarzystwo dla Natury i Człowieka
- Compassion in World Farming Poland / Fundacja Compassion in World Farming Polska
- Global Action Plan Poland / Fundacja GAP Polska
- Society for the Earth / Towarzystwo na rzecz Ziemi
- Institute of Public Affairs / Instytut Spraw Publicznych
- Greenpeace CEE Poland / Fundacja Greenpeace Polska
- Young for Climate Poland / Stowarzyszenie Młodzi dla Klimatu
- Common Thing Foundation / Fundacja Rzecz Społeczna

Румъния:

- 2Celsius / Asociația 2Celsius
- Greenpeace CEE Romania
- Kogayon Association / Asociația Kogayon
- WWF Romania
- Bankwatch Romania / Asociația Bankwatch România
- National Alliance of Student Organizations in Romania / Alianța Națională a Organizațiilor Studențești din România
- Romanian Youth Council / Consiliul Tineretului din România

Словакия:

- Youth for Climate / Mladí za klímu
- Students without a name / Študenti bez mena
- Slovak Climate Initiative / Slovenská klimatická iniciatíva
- Friends of the Earth Slovakia – CEPA / Priatelia Zeme - CEPA
- Buildings for Future / Budovy pre budúcnosť
- Slovak Association of Photovoltaic Industry / Slovenská asociácia fotovoltického priemyslu a OZE (SAPI)
- Greenpeace CEE Slovakia / Greenpeace Slovensko
- Otherness Initiative / Iniciatíva Inakosť
- Center of Environmental Activities / Centrum environmentálnych aktivít
- People in Need Slovakia / Človek v ohrození, n.o.
- CLIMATE COMMUNICATIONS SLOVAKIA / CLIMATE COMMUNICATIONS SLOVAKIA
- ZO6 SNLP Bratislava / ZO6 SZOPK Bratislava
- Civic initiative for preservation of environment / Občianska iniciatíva za zachovanie ŽP
- Human Rights League Slovakia / Liga za ľudské práva
- Freedom of Choice / Možnosť voľby
- Society for Sustainable Life / Spoločnosť pre trvalo udržateľný život (STUŽ)
- Passive House Institute Slovakia / Inštitút pre pasívne domy
- SOSNA association / SOSNA, o.z.
- No Time to Lose / Nestráčajme čas
- Slatinka Association / Združenie Slatinka
- Ekopolis Foundation / Nadácia Ekopolis
- Center for Philanthropy / Centrum pre filantropiu n.o.
- Institute for Public Affairs / Inštitút pre verejné otázky
- Bratislava fotogenic / Bratislava fotogenická
- Carpathian Foundation / Karpatská nadácia

- Institute for the Circular Economy / Inštitút cirkulárnej ekonomiky, o.z.
- Blue Lemons s.r.o
- SUSTO - Sustainability Tools
- Good years 50plus / Dobré roky 50plus
- Climate needs you / Klíma ťa potrebuje
- Academia Istropolitana Nova / Academia Istropolitana Nova
- Rainbow PRIDE Bratislava / Dúhový PRIDE Bratislava
- Green Foundation / Green Foundation, nadácia
- Natura Rusovce
- Open Society Foundation / Nadácia otvorenej spoločnosti
- So us – WOMEN / Žemy
- EveryIndividualMatters
- Sustainability Platform / Platforma udržateľnosti
- ASPECT / ASPEKT
- Consumer protection organisation (S.O.S.) Poprad / Spoločnosť ochrany spotrebiteľov (S.O.S) Poprad
- Phoenix / Občianske združenie Phoenix - Phoenix Polgári Társulás
- Fridays for Future Slovakia / Fridays for Future Slovensko
- OZ Liptov activists LIPA / OZ Liptovskí aktivisti LIPA
- Kapital / Kapitál